

Еврейская и мировая литература

Для новых репатриантов
для религиозных школ

Указания

- а. Продолжительность экзамена: 1 час 30 минут.
б. Строение вопросника и ключ к оценке:
в этом вопроснике два раздела.

Раздел первый: притча о мудрецах и рассказ
– (2 x 30) – 60 баллов

Раздел второй: поэзия (средневековая поэзия,
современная ивритская поэзия)

– (2 x 20) – 40 баллов
Всего – 100 баллов

- в. Разрешенный вспомогательный материал:
(1) Перечень произведений.
(2) Двухязычный словарь.

- г. Особые указания:
(1) Необходимо приложить к экзаменационной тетради напечатанный перечень произведений.
(2) Нельзя писать об одном и том же произведении при ответе на разные вопросы.

ספרות עברית וכללית

לעולים חדשים
לבתי ספר דתיים

הוראות

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:
בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון – מעשה חכמים וסיפור קצר
– (30x2) – 60 נקודות

פרק שני – שירה (שירת ימי הביניים,
שירה עברית מודרנית)

– (20x2) – 40 נקודות
סך הכול – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

- (1) רשימה יצירות.
(2) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי,

ד. הוראות מיוחדות:

- (1) יש לצרף למחברת הבחינה את הרשימה המודפסת של היצירות.
(2) אין להדגים על אותה יצירה בתשובות שונות.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד, יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

Пишите только в экзаменационной тетради. Напишите слово «טיוטה» в начале каждой страницы, отведенной вами под черновик. Выполнение черновых записей на листах, не относящихся к экзаменационной тетради, может привести к тому, что экзамен будет аннулирован.

Вопросы

Раздел первый – притча о мудрецах и рассказ

(60 баллов)

Ответьте на два из вопросов 1–5 (за каждый вопрос – 30 баллов).

Обратите внимание: нельзя писать об одном и том же произведении при ответе на разные вопросы.

Притча о мудрецах

1. Прочтите притчу "Мар Уква" ["מר עוקבא"] и ответьте на два следующих за ней пункта (א)–(ב).

מר עוקבא

מר עוקבא – הָיָה עָנִי בְּשִׁכּוֹנָתוֹ,
וְהָיָה רָגִיל כָּל יוֹם לִזְרֹק לוֹ אַרְבָּעָה זֵזִים בְּצִנּוֹר הַדָּלֶת.
פַּעַם אַחַת אָמַר: אֵלֶּךְ וְאַרְאֶה מִי עוֹשֶׂה עִמִּי טוֹבָה זוֹ.
אוֹתוֹ הַיּוֹם שָׁהָה מַר עוֹקְבָא בְּבֵית הַמְדָּרֶשׁ הַרְבֵּה, וְהִלָּכָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ.
כִּיּוֹן שָׁרְאָה אוֹתָם הָעָנִי שֶׁהָטוּ עֲצָמָם לַדָּלֶת – יֵצֵא אַחֲרֵיהֶם.
בָּרַחוּ וְנִכְנְסוּ שְׁנֵיהֶם לְתִנּוֹר גָּרוֹף.
נִכְווּ רַגְלָיו שֶׁל מַר עוֹקְבָא.
אָמְרָה לוֹ אִשְׁתּוֹ: תֵּן אֶת רַגְלֶיךָ עַל רַגְלִי.
חִלְשָׁה דַּעְתּוֹ.
אָמְרָה לוֹ: אֲנִי מְצוּיָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת וְהַנָּאֲתִי קְרוֹבָה.

Один из приемов характеристики персонажа в этом произведении – имя этого персонажа.

- (א) Объясните, как смысл имени Мар Уква [מר עוקבא] помогает охарактеризовать этого персонажа в притче в целом. (20 баллов)

- (ב) Укажите и объясните еще один прием характеристики образа Мар Уквы. (10 баллов)

Ивритский или переведенный рассказ

2. שבירים / דבורה בארון

Выберите двух второстепенных персонажей рассказа (можно выбрать также и животное), связанных с Хаей Фрумой.

Опишите их отношения и объясните, что можно узнать из этих отношений о Хае Фруме и о выбранных вами второстепенных персонажах.

3. כריתה / סביון ליברכט

Ответьте на два пункта (א)–(ב).

(א) Расскажите о центральном конфликте рассказа "כריתה" и объясните его. (20 баллов)

(ב) На ваш взгляд, есть ли в финале рассказа решение этого конфликта? Объясните свой ответ. (10 баллов)

4. יגון / אנטון צ'כוב

Центральный персонаж рассказа "Тоска" [יגון] – это "прозрачный" персонаж (человек, которого общество игнорирует).

Объясните это утверждение, опираясь на начало рассказа и еще на один пример из этого рассказа.

Возможно ли в наше время такое положение, когда в обществе есть "прозрачные" люди?

Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста.

Общий вопрос: притча о мудрецах и рассказ

5. Экспозиция, завязка, переломный момент, кульминация и развязка характерны для композиции многих рассказов и притч.

Выберите два из этих элементов и объясните, каким образом каждый из них выражается в изученном вами рассказе или в притче "מר עוקבא" ["מר עוקבא"]. Проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста.

Раздел второй – поэзия (средневековая поэзия, современная ивритская поэзия)

(40 баллов)

Ответьте на два из вопросов 6–11 (за каждый вопрос – 20 баллов).

Средневековая поэзия

6. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

יפה נוף / יהודה הלוי

יפה נוף, משוש תבל, קריה למלך רב, / לך נכספה נפשי מפאתי מערב!	строка 1
המון רחמי נכמר כי אזכרה קדם, / כבודך אשר גלה ונוף אשר חרב.	строка 2
ומי יתני על כנפי נשרים, עד / ארוה בדמעותי עפרו ויתערב!	строка 3
דרשתיך, ואם מלכך אין בך ואם במקום / צרי גלעדך – נחש שרף וגם עקרב.	строка 4
הלא את אבניך אחונו ואשקם / וטעם רגביך לפי מדבש יערב!	строка 5

Согласно строкам 3 и 5 стихотворения объясните, как поэт видит внутренним взглядом свою встречу с Сионом.

В своем ответе укажите два художественных приема [אמצעים אומנותיים] из этих строк и объясните их роль в описании этой встречи.

7. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

שחרתיך בכל שחרי ונשפי / שלמה אבן גבירול

שחרתיך בכל שחרי ונשפי / ופרשתי לך כפי ואפי.	строка 1
לך אהמה בלב צמא, ואדמה / לדל שואל עלי פתחי וספי.	строка 2
מרומות לא יכילוך לשבתך - / ואולם יש מקומך תוך סעפי!	строка 3
הלא אצפן בלבי שם כבודך / וגבר חשקה עד יעברפי:	строка 4
אני על כן אהודה שם א-דני / בעוד נשמת א-להים חי באפי.	строка 5

Назовите две части тела, упоминаемые в стихотворении, и объясните роль упоминания этих частей тела в понимании чувств лирического героя [דובר].

Современная ивритская поэзия

Страна Израиля и Иерусалим

14. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

אָרן / לאה גולדברג

כָּאן לֹא אֲשַׁמֵּעַ אֶת קוֹל הַקּוֹקְיָה.
כָּאן לֹא יִחַבֵּשׁ הָעֵץ מְצַנֶּפֶת שְׁלֵג,
אָבֵל בְּצֵל הָאֲרָנִים הָאֵלֶּה
כָּל יְלָדוֹתַי שֶׁקָּמָה לְתַחֲיָהּ.

צִלְצוֹל הַמְחֻטִּים: הִיָּה הִיָּה ---
אֶקְרָא מוֹלָדֹת לְמֶרְחֵב־הַשְּׁלֵג,
לְקֶרֶחַ יִקְרַח כּוֹבֵל־הַפֶּלֶג,
לְלִשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּהּ.

אוֹלֵי רֶק צִפְרֵי־מָסַע יוֹדְעוֹת -
כְּשֶׁהֵן תְּלוּיוֹת בֵּין אֶרֶץ וְשָׁמַיִם -
אֵת זֶה הַכָּאֵב שֶׁל שְׁתֵּי הַמוֹלָדוֹת.

אֲתֶכֶם אֲנִי נִשְׁתַּלְתִּי פַעַמִּים,
אֲתֶכֶם אֲנִי צִמְחָתִי, אֲרָנִים,
וְשָׁרְשֵׁי בְשָׁנֵי נוֹפִים שׁוֹנִים.

"אָבֵל בְּצֵל הָאֲרָנִים הָאֵלֶּה
כָּל יְלָדוֹתַי שֶׁקָּמָה לְתַחֲיָהּ".

В тени сосен в Стране Израиля пробуждаются воспоминания лирической героини [דוברת]
стихотворения о ее первой родине.

Напишите, каковы эти воспоминания. Назовите и объясните два художественных приема
[אמצעים אומנותיים], которые используются для описания этих воспоминаний.

Поэзия после Катастрофы

9. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

נצול / לאה איני

אָבִי מִתְקַשֵּׁר לְמִסְפָּר הַצָּלוּב לוֹ עַל זְרוּעַ
וּמִקְשִׁיב־מִקְשִׁיב כְּדֶרוֹף.
בְּאֶזֶן הַשְּׂמָאלִית אֵינוֹ מִקְשִׁיב
זָכַר לְסִטְרָה מִכְּפֹ שֶׁל אֶס־אֶס.
בְּאֶזֶן הַזֵּה הוּא שׁוֹמֵעַ
שׁוֹמֵעַ כְּמַחְרִישׁ
אֶף אֵת הָאֶזֶן הַבְּרִיָּאָה הוּא עוֹשֶׂה כְּאַפְרִכְסֵת
לְסִיּוּטִים שֶׁבָּאִים לוֹ
מִדּוֹרָה, מִבּוֹנָה, מֵאוֹשׁוּיץ
בְּקֶרֶנוֹת
אָבִי צוֹרֵחַ אַחַת לְשָׁבוּעַ כְּאוֹמֵר -
שְׁלוֹמִי טוֹב
וְאַחֵר כֵּךְ הוּא הוֹפֵךְ אֵת רֹאשׁוֹ עַל הַכֹּר הָרֵטֵב
וְנִרְדָּם עַל צִדּוֹ הַיָּמִי
נוֹתֵן אֵת אֲזֵנוֹ הַמִּתָּה לְבִכְיִי
בְּכִיִּי הַמְּהִלָּךְ עַל בְּהוֹנוֹת.

”אָבִי מִתְקַשֵּׁר לְמִסְפָּר הַצָּלוּב לוֹ עַל זְרוּעַ

וּמִקְשִׁיב־מִקְשִׁיב כְּדֶרוֹף.”

Объясните метафору в этих строках и напишите, как она способствует пониманию переживания памяти о Катастрофе, описанного в этом стихотворении.

Супружеская жизнь [זוגיות]

10. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

אזון עדין / סיון הר שפי

את השבת שלנו
שרק אני יכולה להכניס
שרק אתה יכול להוציא
מחזיקים שני גרות.
אבל בסופה נהיים אחד
שתי פתילות בגר אחד
להתחלה חדשה.
ובראשית היינו דו־פרצופין
בחוט שדרה הִיה תלוי עולם.
עכשו שני עמודי שדרה
מחזיקים בית
וכשאני קצת מתכופפת,
וכשאתה. אזון עדין.

Объясните последние четыре строки этого стихотворения.

Напишите, изображают ли эти строки, по вашему мнению, трудности в жизни пары или путь преодоления этих трудностей. Обоснуйте свой ответ.

Человек и его идентичность [אדם וזהותו]

11. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

גאונה / דליה רביקוביץ

אֶפְלוּ סִלְעִים נִשְׁבְּרִים, אֲנִי אוֹמֶרֶת לָךְ,
וְלֹא מַחֲמַת זִקְנָה.
שָׁנִים רַבּוֹת הֵם שׁוֹכְבִים עַל גִּבָּם בַּחֵם וּבִקְוָה,
שָׁנִים כֹּה רַבּוֹת,
כִּמְעַט נּוֹצֵר רֶשֶׁם שֶׁל שְׁלֹחַ.
אֵין הֵם זֵזִים מִמְּקוֹמָם וְכֵן נִסְתָּרִים הַבְּקִיעִים.
מַעֲיִן גִּאֲוָה.
שָׁנִים רַבּוֹת עוֹבְרוֹת עֲלֵיהֶם בְּצִפְיָה.
מִי שֶׁעָתִיד לְשַׁבֵּר אוֹתָם
עֲדִין לֹא בָּא.
וְאִזְּ הָאֵזוֹב מְשֻׁגָּשׁ, הָאֵצוֹת נִגְרָשׁוֹת וְהֵם מְגִיחַ וְחוֹזֵר,
וְדוֹמָה, הֵם לֹלֵא תְנוּעָה.
עַד שֶׁיִּבּוֹא כָּלֵב יָם קָטָן לְהִתְחַכֵּךְ עַל הַסִּלְעִים
יִבּוֹא וְיִלָּךְ.
וּפְתָאם הָאֶבֶן פְּצוּעָה.
אֲמַרְתִּי לָךְ, כְּשֶׁסִּלְעִים נִשְׁבְּרִים זֶה קוֹרָה בְּהַפְתָּעָה.
וְמָה גַם אֲנָשִׁים.

Опишите и объясните противоречие в описании скал и сравнение скал с людьми.

Желаем успеха!

Авторские права принадлежат Государству Израиль.
Копировать или публиковать можно только
с разрешения Министерства просвещения.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם
אלא ברשות משרד החינוך.